

## Dinsdagconferentie 23 mei 2017 Laudato Si' en Bijbel

Deze 52<sup>ste</sup> conferentie heeft als thematitel Laudato Si' en Bijbel we starten met het Zonnelied van Franciscus van Assisi uit de 13<sup>de</sup> eeuw. De eerste woorden 'Wees geprezen' daar begint paus Franciscus zijn encycliek mee Laudato Si'. Marieke van de Ven begeleidt ons vandaag en haar insteek is, na even terugkijken naar de eerste conferentie van serie XII nu: wat is een gelovige insteek in ons omgaan met de aarde? Er zijn drie delen: 1. De encycliek als geheel 2. De aarde 3. Drie citaten.

### 1. De opzet van het boek Laudato Si' (LS)

Een encycliek is een rondzendbrief van leerstellige aard, het beleid van de kerk het beschrijft visie en doelen. Het start met het Zonnelied van Franciscus. Er zijn 6 hoofdstukken en 246 verzen. Het beschrijft hoe mooi onze aarde is en hoe wij die moeten beschermen en hoe onverantwoord er misbruik van gemaakt wordt. Hij streeft een ecologische bekering na. 1<sup>ste</sup> hfdst. - Wat is er met ons huis gebeurd? 2<sup>de</sup> hfdst - De schepping en het mysterie van het heelal 3<sup>de</sup> hfdst. – de menselijke oorzaak van de ecologische crisis, de aarde wordt uitgeput door het technocratisch denkkader. 4<sup>de</sup> hfdst. – er moet gewerkt worden aan een integrale ecologie d.w.z. een sociale, culturele gerechtigheid en een algemeen welzijn van generaties 5<sup>de</sup> hfdst. – een universeel akkoord wordt bepleit, een dialoog tussen godsdienst en wetenschap 6<sup>de</sup> hfdst. – ecologische opvoeding en spiritualiteit is nodig om anders te gaan kijken naar ons gemeenschappelijk huis. LS is gepresenteerd op 24 mei 2015 een half jaar voor de klimaatconferentie in Parijs. Het succes in Parijs wordt mede toegeschreven aan deze encycliek. Er is een akkoord gekomen dat er midden 21<sup>ste</sup> eeuw een evenwicht moet zijn bereikt van broeikasgassen en absorptie van de natuur. Opwarming mag niet meer dan 2° bedragen, streven is 1,5. Het verdrag is bekrachtigd en vanaf 2016 in werking getreden. Paus heeft zich hiermee in de discussie gemengd en is strijd aangegaan voor rechtvaardigheid.

### 2. De aarde een aantal weetjes

Hoe oud is het heelal - 13½ miljard – Big Bang is 15 miljard geleden – aarde is 4½ miljard jaar oud. Er zijn 8 planeten Jupiter heeft 67 manen etc. De aarde beweegt zich om haar as en om de zon in de Melkweg etc. De gemiddelde leeftijd van de mens in het stenen tijdperk is 19 jaar, in de Middeleeuwen 25 jaar in 1900 44 jaar en nu vrouwen 83 jaar. Via de kunst komen we van Chagall te weten: kunst en natuur moeten harmoniëren en als het matcht is het goed. Jacques Prévert schreef een gedicht genaamd *Om het portret van een vogel te maken*. Messiaen trok regelmatig de natuur in om vogelzang te noteren. Sibelius liet zich inspireren door vogels. Natuur is de leermeester van de kunst – Artis natura magistra.

### 3. LS en Bijbel drie citaten.

De bijbel is naast wereld zelf de belangrijkste bron voor LS. Een paragraaf wordt voorgelezen en dan lezen we in stilte en dan volgt een uitwisseling. **no. 85**: in welke wereld zijn we terecht gekomen? Reacties: Het boek is eindeloos, zegt Johannes er komt geen einde aan – ik ben een verhaal, wij samen zijn een boek, het verhaalt zichzelf; het is een manifestatie van God. En: mensen zijn niet dominant, maar paradoxaal is dat wat wij maken ook een manifestatie van de schepping is, we zijn bezig om onze eigen macht te overvleugelen, het is geen gelijkwaardige relatie meer. 'Wij komen voor het water op want het water kan niet voor zichzelf spreken', denk aan het Zonnelied – het water heeft ook een wezen, waar je respect voor moet hebben. En: verander jezelf dan veranderd de hele wereld. In de 60 – 70ger jaren waren we hier al mee bezig dit boek komt eigenlijk laat. Het rapport van de club van Rome is uit 1972. Het lijkt dus surrealistisch dat we het er nu pas over hebben. De tijd moet rijp zijn. Het is nu 5 voor 12. En: het rentmeesterschap zegt we moet niet boven de natuur staan, laat de aarde spreken En: de ontwikkeling van de natuur en de technologie en de sacraliteit van de aarde, zijn er geen grenzen? Stel de techniek ten dienste van de aarde, niet doordenderen waar is de ethiek? Elke wetenschap heeft blinde vlekken, de menselijke maat is weg. **No. 82** – Ik ken een boek 'boeren met ontzag' het boeren gaat ten koste van het bodemleven een ommekeer in denken is nodig. Alle boeren zijn slaven geworden.... Maar als consument moeten we ook nadenken willen we dat wel? Eerst bij jezelf beginnen consuminderen bijvoorbeeld. Wat is de wortel, wanneer gaat het mis? De willekeur van de sterkste en de behoefte aan macht. Hebzucht ook, wees je bewust van wat net weer nieuw is en wat je wil hebben, maak een begin met de ommekeer. De macht van geven is ontvangen. **No. 216** – Het is een hele katholieke paragraaf. De bijbel exegese spoort niet met de Protestantse manier van kijken ervaring van alle dingen en met alle dingen geloof verbonden met ervaring dat is het katholieke. Met de Schrift alleen dan kom je er niet. KNR heeft acties genoemd die we kunnen beginnen groeiende divesteringsbeweging en 'make your pension Paris proof.

**Volgende keer** Tjeu LS en spiritualiteit.